

О.М. Шинкаренко, канд. екон. наук, доц. (ДВНЗ ЧННІ УБС, Черкаси)
Л.Ю. Гапченко, студ. (ДВНЗ ЧННІ УБС, Черкаси)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Сучасні умови об'єднання в європейське співтовариство диктують Україні вимоги до активного розвитку аудиторської діяльності. Це обумовлено тим, що, за суттю, аудит в Україні не має достатньо ефективного і розвиненого вигляду. Необхідність аудиту в Україні зумовлена значними змінами економічного характеру.

Юридично аудиторську справу в нашій країні було розпочато у 1993 р. з прийняттям Закону України «Про аудиторську діяльність». З цього часу активно почав розвиватися ринок аудиторських послуг суб'єктів підприємницької діяльності – спеціалізованих фірм та сертифікованих аудиторів, суб'єктів малого бізнесу.

Нормативна база, яка відноситься до аудиторської діяльності, постійно розвивається, про що свідчить прийняття Закону України Про внесення змін до закону України «Про аудиторську діяльність», а також перехід у 2003 році до вимог Міжнародних стандартів аудиту (МСА).

В умовах формування ринкових відносин та різноманітних форм власності виникла необхідність удосконалення функцій управління процесом виробництва, що викликало потребу створення органів фінансового контролю та аудиту.

Так, першочергового розвитку потребує удосконалення та подальша розробка національних нормативів аудиту; поліпшення методики й організації аудиторських перевірок та їх якості; впровадження оптимальної методики визначення вартості аудиторських послуг; регулювання питання аудиторської етики, підготовки і підвищення кваліфікації аудиторів та інші. Вирішення зазначених проблем буде сприяти укріпленню позицій аудиторської діяльності в Україні.

Засобом поширення аудиту на ринку послуг є реклама, насамперед, серед потенційних замовників, з одного боку, та серед громадськості з іншого. Аудиторська спільнота має постійно роз'яснювати, що аудит – це не тільки підтвердження звітності за вимогами Державної комісії цінних паперів та фондового ринку

України, а також управління, права і робота з персоналом, тобто, навчання, підвищення кваліфікації тощо.

Тому головними напрямками розвитку аудиторської діяльності в Україні в сучасних умовах мають бути:

1) внесення необхідних змін і доповнень до Закону України «Про аудиторську діяльність» з метою приведення його у відповідність до інших законодавчих актів України, які прямо чи опосередковано впливають на регулювання аудиторської діяльності та розширення переліку підприємств, для яких щорічна аудиторська перевірка є обов'язковою, а це, у свою чергу, збільшить ринок аудиторських послуг, а також введення додаткових положень, які б чітко сформулювали взаємовідносини аудитора та клієнта;

2) поглиблення співпраці професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів;

3) удосконалення навчальних планів підготовки обліковців у вищих навчальних закладах з метою впровадження набутих знань до потреб ринку аудиторських послуг;

4) скасування елементів закордонної теорії та практики, які не тільки не мають обґрунтованого змісту, але й суперечать реальним потребам обліковців-практиків;

5) розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги на основі вивчення міжнародного досвіду з цього питання.

На нашу думку, також для підвищення ефективної діяльності аудиторів потрібно приділити увагу розробці внутрішньо фірмових методик аудиту та підвищенню рівня професійної компетентності аудиторів, організації внутрішнього та зовнішнього аудиту.

Отже, слід зробити висновок, що на сучасному етапі аудит стає окремою складовою інфраструктури економіки України, яка потребує відповідного регулювання. Для ефективного регулювання аудиту в Україні слід забезпечити оптимальну комбінацію державного, професійного та економічного механізмів регулювання. Необхідно розробити кожній аудиторській фірмі свої внутрішні програми діяльності, які становитимуть опис комплексного підходу до організації технології та методики здійснення аудиту. Оскільки незалежний аудит – це необхідний елемент функціонування ринкової економіки та гарантія ефективної діяльності підприємств, установ та організацій, подолання існуючих недоліків сприятиме підвищенню якості аудиторських послуг вітчизняних аудиторських фірм та аудиторів.